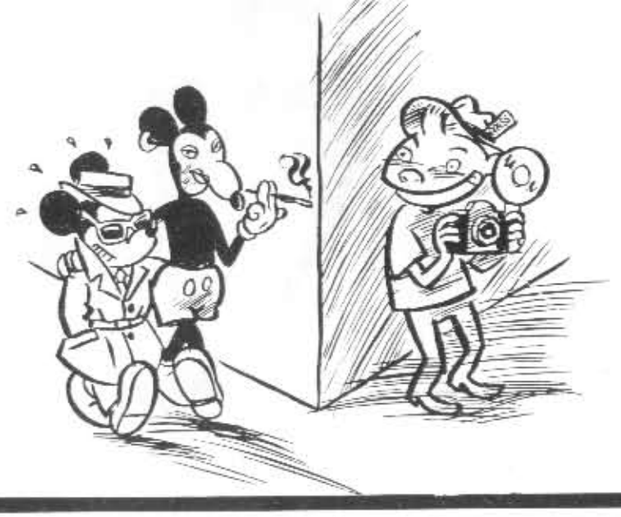

Ainoa jäljellä ollut sarjakuvan ranskankielinen erikoislehti, siteerattu *Cahiers de la Bande Dessinée* kuopattiin ilman ennakkovaroituksia vuodenvaihteen tienoilla. Lehden viimeinen numero oli ilmestynyt kesällä 1990. Glenatin kustantama lehti vaihtoi toimituskuntaa ja muutti muotoa vain pari vuotta sitten fanzinemaisemmaksi ja populaarimmaksi. Tinttihaastattelija **Numa Sadoulinkaan** johdossa lehti ei kuitenkaan saavuttanut riittävän laajaa tilauspohjaa ja sille kävi yhtä huonosti kuin brittien taide/elämäntyylipohjaa loppuvaiheessa hapuilleelle *Escapelle* vähän aiemmin.

CBD:n kuolema heijastelee sarjakuvakirjoittelun asemaa yleensäkin ja panee pohtimaan, minkälaisella tavalla sarjakuvaa pitäisi lehdistössä käsitellä. CBD yritti laventaa tyylien kirjoa ja rentouttaa kieltä, käsitellä uutuuksia, tulevaa, tehdä haastatteluja ja pikku-uutisia, mutta vaihtelukonsepti ei menestynytkään. Ehkä sarjakuvasta riittää lukemista yleistiedotusvälineistäkin.

Vuoden suurin kotimainen science fiction -tapahtuma Finncon pureutuu alan kirjallisuuteen ja elokuviin, mutta myös kauhuun ja sarjakuviin. Ohjelmassa pohditaan mm. teknologian, ekologian ja feminismin suhdetta scifiin, kauhun väkivaltaistumista, sarjakuvan muuttumista ja roolipelejä. Finncon-tapahtuma järjestetään Helsingissä Vanhalla ylioppilastalolla elokuun 10.-11. ja kunniavieraaksi saapuu **Iain Banks.**

Finnconiin ei ole sisäänpääsymaksua, mutta rahoistaan voi hankkiutua eroon myyntipöytien ja huutokaupan avulla.

Amerikkalaisesta nykysarjakuvasta kiinnostunut löytää monta laajaa esittelyä *Tähtivaeltaja*-lehdistä. Viime vuoden ykkösnumerossa käsiteltiin **David Qinnin** ja **Tim Vigilin** splatter sarjis *Faust*, kakkosnumerossa syynättiin perusteellisesti Dark Horse -kustantamon tuotteet ja haastateltiin **Kivi Larmolaa**. Kolmosnumerossa vuoroon pääsi **Pat Millisin** ja **Kevin O'Neillin** *Marshal Law* ja lyhyen esittelyn sai vielä **Dave Stevens**.

Vuoden viimeisessä numerossa sarjakuvat jäivät taka-alalle, mutta kuluvan vuoden ykkösnumero läväytti kymmensivuisen jutun unohdetuista mestariteoksista (kuten *Warlock, Megaton Man* ja *Mister X*), Dark Horsen ja DC:n huomionarvoisista uutuuksista ja monista vasta-alkaneista minisarjoista ja lehdistä! Lisäksi *Tähtivaeltajassa* on aina roppakaupalla kotimaista sarjakuvaa, johon kannattaa tutustua.

Lepakkosetä tulee taas! *Batman*-elokuvalle puuhataan jatko-osaa, jossa **Michael Keaton** pääsee jälleen pullistelemaan nimiroolissa. Edellisen elokuvan suurin vetonaula, Jokeria tulkinnut **Jack Nicholson** ei ole kuvioissa mukana, mutta roistopuolelta valkokankaalle tunkeutuvat Kissanainen ja Pingviini! Kissanaisen esittäjästä ei vielä ole tietoa, mutta huhujen mukaan Pingviinin rooliin olisi kiinnitetty **Danny DeVito.** Elokuvan ohjaa jälleen **Tim Burton,** mutta käsikirjoittaja on vaihtunut **Sam Hammista Dan Watersiin.**

Toisinaan yhteiskuntakin tukee sarjakuvan tekijöitä. Ja mikä parasta, joskus jopa sellaisia, joilla ei muuten olisi mahdollisuutta näyttää kykyjään.

Rojulle osoitettiin Helsingin kaupungin taholta 9000 markkaa sarjakuva-albumin tekemistä varten. Pääseeköhän Roju nyt toteuttamaan haaveitaan, joista tämän lehden haastattelussa kertoo. Odotamme innolla.

Disney on tuottanut ensimmäisen pitkän piirroselokuvansa Euroopassa. *Ankronikka - Kadonneen lampun metsästäjät* on väsätty Ranskassa kuten samanniminen tv-sarja. Ohjaaja on *Pluto*-veteraanin poika, amerikkalainen **Bob Hathcock.**

Samalla Ankronikka on Disneyn ehdottomasti huonoin kokoillan animaatio kautta aikojen. *Kadonneen aarteen metsästäjää* ja **Barksia** kopioiva tarina on käänteiltään surkea ja sävyiltään imelä arveluttavaksi asti. Tekninen jälki on samaa tasoa. Rytmitys, hahmojen liikkeet ja kuvakulmat jyräävät väsymättä päin seiniä. Roope ja veljenpojat ovat mukana, mutta Akua ei näy.

Myös Asterixista on tehty uusi pitkis (pätkiksen vastakohta). *Asterix ja suuri taistelu* on väsätty albumien *Päälliköiden ottelu* ja *Asterix ja ennustaja* pohjalta **Philippe Grimondin** ohjauksessa.

Kahden tarinan kiemurat on tietenkin jouduttu yhdistämään suoristaen ja latistaen. Mitä enemmän alkuperäisistä poiketaan, sitä kehnompaa juonta suoltuu. Animaatio on sentään yritteliästä, joskaan ei loistavaa.

Kauhuelokuvien ohjaajat ovat innostuneet sarjakuvafilmatisoinneista! *Re-Animator*-mies **Stuart Gordon** ohjaa *Iron Mania* ja tappajavauvoilla (*It's Alive*) maineeseen noussut **Larry Cohen** innostui *She-Hulkin* ohjaamisesta. Vihreän supernaisen rooliin on kaavailtu **Brigitte Nielseniä!**

RoboCop 3:n ohjannee **Fred Dekker,** jonka leffoista meilläkin on nähty *Lötköjen yö*.

Syksyn sarjakuvafestivaaleille vieraaksi ja Taideteollisen korkeakoulun piirtäjäkurssille opettajaksi jo alustavasti lupautunut **Art Spiegelman** on peruuttanut tällä kertaa tulonsa. Syynä ei ole yhtään vähäisempi kuin *Mausin* jatko-osan valmistuminen, jonka Yhdysvaltain promootiokiertue ajoittuu loka-marraskuulle. Viisikukuinen kakkososa täydentää vuosikymmenen sarjakuvaksi ylistetyn *Mausin*, jonka tekoon meni ainakin kymmenen vuotta, jos jättää laskematta kypsyttelyyn menneet vuodet.

Sarjainfon kirjeenvaihtajat kertoivat Guggenheimer-säätiön apurahan ensimmäisenä sarjakuvataiteilijana saaneelle Spiegelmanille Mausin suomennoksen kömpelyydestä, mutta Spiegelman ei täysin suostunut myöntämään suomalaiskriitikoidenkin sankasti moittimaa Vladekin puheen suomenkielenvastaisuutta, koska "se kieli mitä Vladek puhui ei myöskään ollut englantia."

Uusi *Raw* on ilmestynyt huhtikuussa, ja tämän ilmestyessä se lienee myös Suomessa. Spiegelman ja **Francois Mouly** ovat hekin huolissaan tarinoiden tasosta, ja kun sekä käsikirjoittajan että piirtäjän kyvyn omaavia tekijöitä ei löydy, he ovat päättäneet tarttua asiaan ja ryhtyä kaitsemaan kykyjä yhteen. Mm. **Alan Moore** on käsikirjoittanut **Marc Beyerin** (!!!) sarjakuvan.

Ruotsi voitti euroviisut ja jääkiekon maailmanmestaruuden, mutta seuraavassa Raw'ssa saatetaan nähdä **Joakim Piristä.**

Angoulêmen festareita ei lakkauteta! Ne on päätetty pitää vastedes joka vuosi, ja – yllätys yllätys – ensi vuoden yksi pääpalkinto omistetaan **Crumbille.** Näyttelyn suunnittelee **Jean-Pierre Mercier** ja se rakennetaan samaan sarjakuvakeskuksen tilaan, jossa parina aikaisempana vuonna ovat olleet brittien ja Japanin näyttelyt.

Love & Rockets -elokuvasta ei ole kuulunut uutta sitten loppusyksyn, jolloin **Jaime** ja **Gilbert Hernandez** jatkoivat – Warner Brosin sitkeästä jatkoyhteydenpidosta huolimatta – johdonmukaista kieltäytymistään, päätettyään lopulta olla allekirjoittamatta jo lähes valmiita esisopimuksia. "Olimme jo suostumassa, mutta sitten tajusimme, että Hollywood haisee. Ne pystyivät kävelemään **Orson Wellesinkin** yli. Vaikka meidän kanssamme neuvotellut ihminen lupasikin näkemyksemme toteutuvan, hänen yläpuolellaan on joku ja hänen yläpuolellaan taas joku, joka voi tulla ja sanoa "mitä paskaa tämä on, tehdään tämä toisin", Gilbert kertoo.

Sarjainfon kirjeenvaihtajien Hollywoodin legendaarisessa Musso & Frank -ravintolassa tapaamat veljekset ovat rauhoittaneet tilannetta ja etsivät nyt jotain aivan pientä independent-studiota, tuottaja-ohjaaja -tyyppistä yhteistyökontaktia.

Kun ottaa huomioon USA:n runsaan meksikolaisväestön ja sitäkin lukuisamman espanjankielisen vähemmistön ei ihmettele, miksi veljeksiä ei arveluta *Love & Rocketsin* siirtyminen sarjakuvasta elokuvaksi. Elokuvaa sarjakuvissaan hyödyntäneinä he näkevät vankkumatta myös päinvastaisen mahdolliseksi. Muistakaa **Eastman** ja **Laird,** he muistuttavat.

Elokuvan vaatiman pidemmän dialogin Jaime ja Gilbert eivät pelkää muuttavan tunnelmaa. Gilbert uskoo, että "jos *Love & rockets* -elokuva joskus tehdään siten kuin me haluamme, sitä että se perustuu sarjakuvaan ei pysty huomaamaan. Te huomaatte, mutta mainstreamyleisö ei. Muista, että myymme vain noin 20000 lehteä per numero. Vain muutamat ihmiset tulevat kiljumaan että 'hei ne tekivät tuon noin'."

Loppuillasta suomalaiskirjeenvaihtajat Hollywoodin venäläiseen panimoon (Russian Brewery) maantietoisen tyylikkäästi jatkoille kaitseneet filmifriikkiveljekset muistuttivat, että on tehty muutamia todella hyviä sarjakuvaelokuvia. "esimerkiksi *Citizen Kane*, joka on pohjimmiltaan kuin 1940-luvun *Spirit* ja **Truffautin** *Ampukaa pianisti*, joka on kuin eurooppalainen sarjakuva. **Fellini** ja ne ovat sarjakuvafaneja ja oppivat paljon tarinankerronnasta sarjakuvista."

"Ongelma on siinä, että tuottajat eivät ymmärrä sarjakuvia, he ymmärtävät vain Batmanin kaltaisia *ilmiöitä*. Lopputulos on se, että aloitetaan monia sellaisia projekteja, joita ei pitäisi aloittaa", Gilbert sanoo.

Jo kaksi vuotta sitten **Terry Gilliam** kiinnitettiin ohjaamaan *Watchmen*-leffaa, jonka tuottajana on alati ahkera **Joel Silver** (mm. *Predator, Die Hard, Die Hard 2* jne).

Kun molemmat tekijät kuitenkin ovat tunnettuja budjetin ylittämisestä, on filmiprojektilla vaikeuksia löytää sopivaa studiota. **Alan Moore** on joka tapauksessa kieltäytynyt kunniasta tehdä käsikirjoitus elokuvaversioon.

Yhtä hankala tie näyttää olevan *V for Vendettalla*, joka on pysynyt suunnitteluasteella jo pari vuotta. Kovin epävarmalla pohjalla näyttävät liikkuvan myös *Ihmeneloset, Wolverine* ja *Hopeasurffari*, joista kaikista suunnitellaan jättibudjetin elokuvia.

Todellinen uutinen on **Robert Crumbin** ja **Aline Kominskyn** muutto Eurooppaan. Pesue siirtyi etelä-Ranskaan huhtikuun alkupuolella ja Crumb oli kutsuttu myös Barcelonan yhdeksänsien sarjakuvafestivaalien vieraaksi, jonne hänen piti matkata todella alan miehistä koostuneen seurueen (**Shelton, Emerson**) kanssa. Pahasti Turun pehmeän pyramidin kanssa päällekkäin osuneen tapahtuman vieraina oli monia muitakin Angoulêmea karttavia, mm. **Hugo Pratt** sekä myös **Spiegelman.**

Sarjakuva on sittenkin taidetta. Sarjakuvapiirtäjät **Veikko Savolainen** ja **Usko Laukkanen** ovat nimittäin saaneet taiteilijaeläkkeen.

Sarjakuvapiirtäjiä on toki ennenkin palkittu taiteilijaeläkkeellä, mutta syyt on yleensä löydetty muiden taiteenalojen aktiivisesta harjoittamisesta. Joonaksen ja Laukkasen kohdalla eläkepäätösten perusteluissa on ensi kerran korostettu sarjakuvan osuutta taiteilijoiden elämäntyössä.

RUUVARI No 6

on ilmestynyt. Sarjakuvia mm. Werner, Lötvönen, raportti Kemin Sarjakuvafestivaaleilta sekä

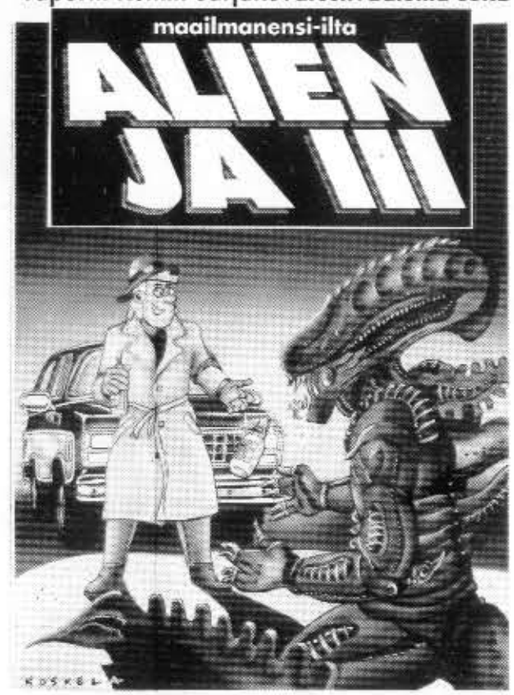

RUUVARIn voit tilata maksamalla 15,- tilille SYP 205020-289752 tai osoitteesta RUUVARI, Mannenkatu 1, 90100 OULU

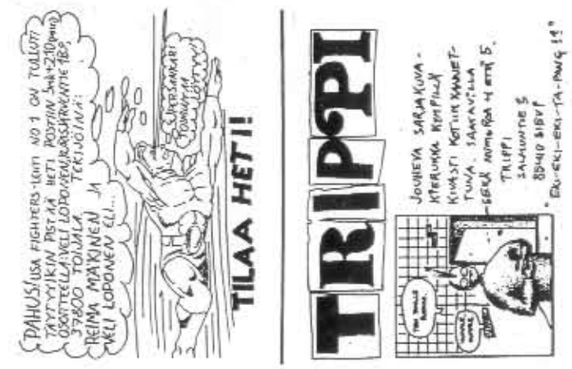

ilm.

Suomen sarjakuvaseuran hallitus voi pyynnöstä luovuttaa kopion seuran jäsenluettelosta seuran tarkoitusperiä edistävään tai jäseniä kiinnostavaan tarkoitukseen, esim. tietyn festivaalin tai piirtämiskurssin mainosten lähettämistä varten. Seuran jäsenillä on tietosuojalain mukainen oikeus kieltää nimensä käyttö em. tarkoitukseen. Hallitus pyytää mainittuja henkilöitä ilmoittamaan asiasta ensi tilassa seuralle, mieluimmin kirjallisesti, osoite PL 927, 00101 Helsinki, puhelin 90-796143 (päivystusaikoina).

SUOMEN SARJAKUVASEURAN HALLITUS